



Codonopsis lanceolata

Nomenclatuur/etymologie

De geslachtsnaam *Codonopsis* is afgeleid van het Griekse woord *kodon*, wat 'klok' of 'bel' betekent, en *opsis*, wat 'lijkend op' betekent. De naam verwijst naar de klokvormige bloemen van het geslacht, die doen denken aan klokjesbloemen. De soortaanduiding *lanceolata* komt uit het Latijn en betekent 'lancetvormig', een verwijzing naar de vorm van de bladeren. De Koreaanse naam voor de wortel, die vaak wordt gegeten, is *deodeok*. In het Engels staat de plant bekend als *Bonnet Bellflower* of *Lance Asiabell*.

Taxonomie

Codonopsis lanceolata is een kruidachtige klimplant binnen de familie van de Campanulaceae (klokjesbloemfamilie).

- Rijk: Plantae
- Orde: Asterales
- Familie: Campanulaceae (Klokjesbloemfamilie)
- Geslacht: *Codonopsis*
- Soort: *C. lanceolata*



Foto: Harrie de Vries

Synoniemen

Er zijn geen wijdverbreide, vaak gebruikte synoniemen bekend voor *Codonopsis lanceolata* in de moderne botanische literatuur. De soort wordt in de handel voornamelijk onder de geaccepteerde wetenschappelijke naam verkocht.

Variëteiten en cultivars

Codonopsis lanceolata is een plant die voornamelijk bekend staat om zijn medicinale en eetbare wortel en wordt in de tuinbouw vaak als de botanische soort zelf aangeboden. Er zijn geen algemeen bekende, benoemde cultivars (*cultivated varieties*) in de sierteelt die significant afwijken in bloemkleur, bladvorm of hoogte. Er kunnen lokaal wel selecties bestaan, met name in Oost-Azië waar de plant wordt verbouwd voor de wortels.

Familie

De plant behoort tot de Campanulaceae, oftewel de klokjesbloemfamilie. Dit is een grote familie van bloeiende planten die bekend staan om hun klokvormige bloemen, waartoe ook het geslacht *Campanula* behoort. *Codonopsis* onderscheidt zich binnen deze familie door de typische klokvormige bloemen die vaak in het midden van de stengel knikken.

Hoogte

Codonopsis lanceolata is een klimmende, kruidachtige slingerplant die jaarlijks tot 1,5 tot wel 4,5 meter hoog kan worden, afhankelijk van de ondersteuning en de groeiomstandigheden. De plant sterft in de winter volledig terug tot de knolvormige wortel.

Bloemkleur

De bloemen zijn opvallende, knikkende, klokvormige bellen. De buitenkant van de bloem is groengeel, soms lichtgroen of crèmekleurig, en wasachtig. De binnenkant van de klok is de meest decoratieve en kenmerkende eigenschap, met donkerpaarse vlekken en/of strepen, vaak tegen een lichtere achtergrond.

Bladkleur

De bladeren zijn lancet- tot ovaalvormig, relatief breed en groen. Ze groeien afwisselend aan de hoofdstengel en soms in clusters of kransen aan de uiteinden van de zijtakken. De bladeren van de plant zijn bladverliezend.

Bloeiperiode

De bloei vindt plaats in de late zomer tot vroege herfst. Doorgaans bloeit *Codonopsis lanceolata* in augustus en september, waarna de zaden van september tot oktober rijpen.

Standplaats

De plant gedijt het beste op een standplaats in de volle zon tot lichte halfschaduw, mits de grond voldoende vochtig blijft. Ze heeft de voorkeur voor een goed doorlatende, vruchtbare, lichte grond, zoals zand- of leemgrond. De plant moet beschut staan tegen de vroege ochtendzon in het voorjaar, omdat het jonge, vroege uitloop gevoelig is voor vorstschade.



Herkomst

Codonopsis lanceolata is inheems in Oost-Azië. Het natuurlijke verspreidingsgebied omvat China, Japan, Korea en het verre oosten van Rusland. Ze groeit in vochtige bossen, aan bosranden en op hellingen, op hoogtes van 200 tot 1600 meter.

Soort gewas

Het is een overblijvende, kruidachtige, klimmende plant (*herbaceous perennial climber*). Ze heeft een verdikte, vlezig-knolachtige penwortel die wordt gebruikt in de traditionele Aziatische geneeskunde en keuken. De stengels zijn slingerend en hebben ondersteuning nodig om omhoog te klimmen, vaak door andere planten of een hekwerk.

Vermeerderingswijze

Vermeerdering kan zowel door zaad als door deling plaatsvinden. Zaaien gebeurt oppervlakkig in het voorjaar of de vroege zomer, waarbij de kieming traag kan zijn. Deling van de vlezige wortel is mogelijk, maar de plant is extreem gevoelig voor verstoring van de wortels, vooral in jonge stadia. Daarom wordt aanbevolen de plant zo min mogelijk te verplaatsen zodra ze is gevestigd.

Klimaatzone

De plant is winterhard in gematigde streken. Ze wordt beschouwd als geschikt voor USDA hardheidszones 6 tot 8 (en soms zelfs 5b). Dit betekent dat de slapende wortelstokken temperaturen tot ongeveer -20°C kunnen verdragen, mits de grond goed is gedraineerd.

Insecten

De bloemen van *Codonopsis lanceolata* worden bestoven door insecten, voornamelijk bijen en wespen. Er zijn geen ernstige plaagproblemen bekend, hoewel het jonge uitlopende loof in het voorjaar zeer gevoelig is voor slakken en naaktslakken.

Bronvermelding

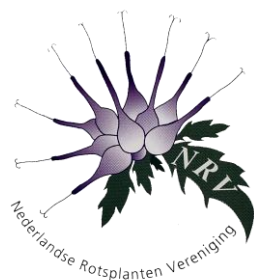
<https://temperate.theferns.info/plant/Codonopsis+lanceolata>

<https://www.quackinggrassnursery.com/plant/Codonopsis-lanceolata>

https://en.wikipedia.org/wiki/Codonopsis_lanceolata

<https://www.missouribotanicalgarden.org/PlantFinder/PlantFinderDetails.aspx?taxonid=278856>

<https://www.plantpref.co.uk/all-perennials/codonopsis-lanceolata.html>



Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/etymologie	<i>Codonopsis</i> (klokvormig uiterlijk), <i>lanceolata</i> (lancetvormig blad)
Taxonomie	<i>Familie:</i> Campanulaceae, <i>Geslacht:</i> <i>Codonopsis</i> , <i>Soort:</i> <i>C. lanceolata</i>
Synoniemen	Geen algemeen gangbare synoniemen bekend
Variëteiten en cultivars	Geen algemeen bekende cultivars in de sierteelt
Familie	Campanulaceae (Klokjesbloemfamilie)
Hoogte	1,5- 4,5 meter (klimmend)
Bloemkleur	Buitenzijde: groengeel of crèmekleurig; Binnenzijde: wit/licht met donkerpaarse vlekken/strepen
Bladkleur	Groen
Bloeiperiode	Late zomer tot vroege herfst (augustus- september)
Standplaats	Volle zon tot lichte halfschaduw, goed doorlatende, vochtige, vruchtbare grond
Herkomst	Oost-Azië (China, Japan, Korea, Russisch Verre Oosten)
Soort gewas	Overblijvende, kruidachtige, klimmende plant (<i>herbaceous perennial climber</i>) met knolwortel
Vermeerderingswijze	Zaad of deling (wortelverstoring dient vermeden te worden)
Klimaatzone	USDA zones 6-8 (winterhard tot ca. -20°C)
Insecten	Bestuiving door bijen en wespen; jong loof is gevoelig voor slakken

Voorzitter: voorzitter.nrv@gmail.com

Secretariaat: secretariaat.nrv@gmail.com

Webmaster: webmasternrv@gmail.com

Website: nrvwebsite.nl

Facebook: <https://www.facebook.com/groups/505404964892414>